

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Infrastruktūras un kiberdrošības jomas arhitektūra

Datorizētās darba vietas un tīkli

Guntis Ieviņš, Toms Štālbergs, Jānis Irbe
19.02.2025

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Infrastruktūras un kiberdrošības jomas arhitektūras tvērums

Datu centri un mākoņdatošana – tehniskās infrastruktūras un koplietošanas pakalpojumu kopums, kas nodrošina valsts pārvaldes iestādēm valsts pārvaldes funkcijas vai deleģēta valsts pārvaldes uzdevuma veikšanai drošu valsts datu un infrastruktūras izmitināšanu.

Datorizētās darba vietas un tīkli – darba vides sastāvdaļa, kas nodrošina darbiniekiem iespēju strādāt efektīvi, izmantojot nepieciešamos IKT resursus un veikt darbu gan lokāli, gan attālināti, izmantojot drošu datu pārraides tīklu.

Programmatūras dzīves cikla nodrošināšanas platforma – procesu un pasākumu kopums, kas nodrošina valsts pārvaldes informācijas sistēmām nepieciešamās programmatūras un tās izpildvides sagādi un uzturēšanu ievērojot izstrāddarbināšanas (ang.val. "DevOps") principus.

Datu dublēšana un sistēmu darbināšana ārpus Latvijas teritorijas (turpmāk – Datu vēstniecība) – Datu dublēšana un aizsardzība citā valstī nodrošinot informācijas drošību un pieejamību ārkārtas situācijās. Paredzētais risinājums ir Datu vēstniecība, kas ir ārpus Latvijas teritorijas izmitināta IKT infrastruktūra, kas atbilst noteiktiem drošības un pieejamības kritērijiem un garantē spēju nacionāla mēroga krīzes gadījumā nodrošināt publiskās pārvaldes informācijas sistēmu pilnu atkopi un iedarbināšanu pakalpojumu pilnvērtīgai nodrošināšanai.

Visaptverošā kiberdrošība – kā būtiska sastāvdaļa visās iepriekšminētajās infrastruktūras komponentēs.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Apakšjomas Datorizētās darba vietas un tīkli specifiskie principi

2015.gada 27.janvāra Informatīvais ziņojums "Par publiskās pārvaldes informācijas sistēmu konceptuālo arhitektūru"

P8: IKT atbalsts kā koplietošanas pakalpojumu kopums – Vispārpieņemta prakse ir IKT atbalstu nodrošināt kā pakalpojumu (servisu) kopumu, piemērojot tam pakalpojumu pārvaldības labo praksi un principus. Centralizēt IKT atbalsta pakalpojumus, lai nodrošinātu efektīvāku, drošāku un elastīgāku IKT pārvaldību visā valsts pārvaldē, uzlabojot digitālo transformāciju un reaģēšanas spējas uz kiberapdraudējumiem. IKT atbalsts kā centralizēts pakalpojums atvieglos IKT resursu pārvaldību un administrēšanu nodrošinot vienotus standartus un procedūras.

P31: Vienotais publiskās pārvaldes darbinieku autentifikācijas risinājums – Piekluve visām sistēmām nerada papildu apgrūtinājumus lietotāju darbā, kas, savukārt, var ierobežot servisu atkalizmantojamību un apmierinātību ar koplietošanas platformām, valsts pārvaldē nepieciešams vienotās autentifikācijas risinājums (single sign-on).

P38: Vienots datu pārraides tīkls loģiski vienotā datu centra tvērumā – Vienots valsts datu pārraides tīkls, lai nodrošinātu vienotu un drošu datu pārraidi starp institūcijām – datu centru un citu kritisko resursu savienošanai. Tas nodrošina savienojumu starp loģiski vienotā valsts datu centra fiziskajiem centriem, kā arī savienojumus uz ārzemju rezerves datu centriem.

P40: Gala iekārtas (arī mobilās) un personālās produktivitātes rīki – Nodrošināt informāciju sistēmu pieejamību dažādās gala iekārtās. Attiecībā uz informācijas sistēmu izstrādi ir kritiski svarīgi, lai ieviešamie risinājumi neizvirza īpašas prasības gala iekārtām, pieļaujot to efektīvu darbību pēc iespējas daudzveidīgās gala iekārtās.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Mērķarhitektūra, Juridiskais skats

Datu centri un mākoņdatošana

- Valsts datu apstrādes mākoņa noteikumi. (Izmaiņas)

Programmatūras dzīves cikla nodrošināšanas platforma

- MK noteikumi par programmatūras izstrāddarbināšanas platformas nodrošināšanu

Datorizētās darba vietas un tīkli

- Informatīvais ziņojums par centralizētas datorizētās darba vietu un datu pārraides tīklu platformas pārvaldība
- MK noteikumi par centralizētas datorizētās darba vietu un datu pārraides tīklu platformas pārvaldību

Datu vēstniecība

- Konceptija par Datu vēstniecības izveidi
- MK noteikumi par Datu vēstniecībā izmitināmajām IS

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Mērķarhitektūra, Organizācijas skats

Datorizētās darba vietas un tīkli

Funkcijas

- Centralizēta attālināta lietotāju apkalpošana. Vienots palīdzības dienests;
- Centralizēta standartizētās darbavietas programmatūras pārvaldība;
- Centralizēts lokālais lietotāju atbalsts (onsite support) (t.sk. LAN) un operatīvo, fizisko lietotāju atbalsts;
- Centralizēta datortehnikas un sakaru iekārtu un programmatūras sagāde un pārvaldība dzīves cikla laikā;
- Centralizēts WAN (Wide Area Network) – vienots WAN starp iestādēm un datu centriem;
- Centralizēta datortehnikas lietotāju funkcijām atbilstošu lomu un politiku pārvaldība.

*Centralizēts - Risinājums, funkcija vai pakalpojums, kas tiek nodrošināts centralizēti federētā veidā.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Darba vietas un tīklu apkalpošanas funkciju Centralizācija

- Pēc IKT infrastruktūra un kiberdrošības jomas arhitektūras darba grupa sanāksmes (03.02.2025) apkopojam ierosinājumus un priekšlikumus, plānojam atkārtotu sanākumi nākošnedēļ

Prezentācijas

- Niks Beļakovs – Kultūras Informācijas sistēmu centrs
“Lietotāju kontu un lietotāju tiesību pārvaldība”
- Toms Baltacis un Sandis Vulis – Tiesu namu aģentūra par
“Datorizēto darba vietu apkalpošanu”

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Guntis Ieviņš, 67026417, guntis.ievins@varam.gov.lv

[Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija](#)

